בְּתוֹךְ הַנַּחַל

דִּבּוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים, מְעוֹרְרִים, מְעִירִים וּמְחַזְּקִים לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אֲשֶׁר **בְּתוֹךְ הַנַּחַל** נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה נִמְצָאִים, וּמִתּוֹךְ נַחַל קָדוֹשׁ זֶה נוֹבְעִים, לְהַחֲיוֹת נְפָשׁוֹת עַם יִשְׂרָאֵל הַצְּמֵאִים, שֶׁנִּשְׁמְעוּ עַל־יְדֵי הָאִי״שׁ אֲשֶׁר עַל הָעֵדָה, כְּבוֹד קְדֻשַּׁת מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ, עֲטֶרֶת רֹאשֵׁנוּ, חִיּוּת נַפְשֵׁנוּ, רֹאשׁ חֲבוּרָתֵנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב הָרַה״ג **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶער** שְׁלִיט״א

פרשת דברים – חזון תשפ״ג [פנימי, בלתי מוגה]

ליל שבת קודש

בליל שבת קודש פרשת דברים – שבת חזון תשפ״ג, דיבר מו״ר שליט״א דיבורים נוראים ונפלאים מעניינא דשבתא עפ״ד רביז״ל בליקו״מ ח״א סי׳ רפ״ב

פתח ואמר מו״ר שליט״א: שבת קודש **פרשת דברים** - **שבת חזון**, השבת שלפני תשעה באב, צדיקים גילו ששבת זו היא שבת מעולה יותר מכל שבתות השנה, ובוודאי ראוי לנו להבין איך דווקא בזמן כזה מגיע שבת כה גדולה, ומה מהותה של שבת זו, ומה הלימוד היוצא מזה לעובדא ולמעשה.

רבינו הקדוש מגלה (ליקו״מ ח״א סי׳ רפב) שהצדיק נקרא ׳חזן׳, כי חזן הוא שליח הציבור, והוא זה שמאחד את כל הציבור יחדיו, כי הוא אומר הקדישים וכו׳, וכולם עונים אחריו, נמצא שהוא זה שמאחד את כולם בתפילתו, והוא זה שמנגן ושר את התפילה, שזה העניין של הצדיק, שהוא הנקודה המאחדת את כל נשמות ישראל ביחד, שבאים ומתאספים אצלו, והוא מוצא את הטוב שיש אצל כל אחד ואחד, שזה ענין של ׳חזן׳ - ׳חזון׳, לשון של ראיה וחיזיון.

ואלו נשמות ישראל מתאחדים לדבר אחד: אחדותו יתברך, וכדאיתא בדברי רביז״ל (ליקו״מ ח״א סי׳ נא): אמת יש רק אחת, שזה הקב״ה, שהוא ״אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד״ (זכריה יד, ט), וזו לשון רבינו שם: **לְמָשָׁל, עַל כְּלִי כֶּסֶף כְּשֶׁאוֹמְרִים עָלָיו שֶׁהוּא כְּלִי כֶּסֶף, הוּא הָאֱמֶת, אֲבָל כְּשֶׁאוֹמְרִין עָלָיו שֶׁהוּא כְּלִי זָהָב, הוּא שֶׁקֶר. נִמְצָא שֶׁהָאֱמֶת**

הוּא אֶחָד, כִּי אִי אֶפְשָׁר לוֹמַר אֱמֶת רַק שֶׁהוּא כְּלִי כֶּסֶף לֹא יוֹתֵר. אֲבָל הַשֶּׁקֶר הוּא הַרְבֵּה, כִּי אֶפְשָׁר לוֹמַר שֶׁהוּא כְּלִי זָהָב, וּכְלִי נְחשֶׁת וּשְׁאָר שְׁמוֹת. נִמְצָא שֶׁהַשֶּׁקֶר הוּא בִּבְחִינַת "בִּקְשׁוּ חִשְׁבֹּנוֹת רַבִּים" (קֹהֶלֶת ז).

נמצא א"כ, שאדם צריך תמיד לברוח אל האמת, שהיא רק אחת, היינו לאחדותו יתברך, ומי מְאַחֵד זאת? הצדיק, שהוא ה'חזן', לשון של 'חזון' - ראיה והסתכלות, היינו שרואה את הטוב שיש אצל כל אחד, מסתכל על קדושת נשמתו. אכן, החזן משתמש עם פיו - כדי לשיר ולזמר וכו' - אבל הוא נקרא 'חזן' ע"ש החזון והראייה, ובכך מאחד את כולם למטרה אחת: אחדותו יתברך, להתפלל אל הקב"ה.

ורביז"ל מביא את דברי המשנה (שבת יא): **'באמת אמרו החזן רואה היכן התינוקות קוראים'**, ורבינו אומר שזהו כל סוד דברי המשנה: 'החזן', דהינו מי שיכול לעשות הנגונים הנ"ל, שמוצא בכל אחד את נקודתו הטובה והמיוחדת, שהוא יכול להיות חזן ושליח צבור להתפלל לפני העמוד כנ"ל, הוא רואה ויודע היכן התינוקות קורין, הוא זה שמאחד את אלו התינוקות, שבעצם זה כולנו, כי כולנו יכולים להקראות בשם 'תינוקות', כי רביז"ל מגלה לנו את סוד ההתחדשות, איך שאדם יהא בריה חדשה לגמרי בכל פעם מחדש, **בבחינת** (תהלים ב, ז) **"אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ"**, אמנם יש זמנים שזה באופן גלוי - כמו שאדם עושה בר מצוה, או שזוכה להתחתן, וכדברי רבינו על דברי המשנה **"כיצד מרקדין לפני הכלה"**, היינו כיצד קופצים ומדלגים על כל מה שהיה לפני הכלה, אבל בעצם זה נעשה בכל עת ורגע, שאדם יכול לחדש עצמו ולהיות כבריה חדשה לגמרי, ועל כן שפיר אנו "תינוקות", תינוקות של בית רבן, כי מחדשים עצמנו כתינוק שנולד, "אין לי עבר!"...

זהו כל הסוד של **"שבת חזון"** - 'חזון' הינו 'חזן', ועל כן מובן מאד למה דוקא בזמנים כאלו יש את השבת הכי מעולה בשנה, כי אז זוכים להתאחד אצל הצדיק, והוא **"רואה היכן התינוקות קוראים"**, מלמד אותנו דרך ה', רואה את הנקודות הטובות שבהם, איך שהם מאירות ונפלאות.

הנה היום [ערש״ק] היה ההילולא של **הרה״ק ר׳ שמשון מאוסטראפלי זי״ע**, שהיה צדיק קדוש עליון, והוא ידוע ומוכר לכולם מערב פסח, כי מופיע בהגדות [גם בהגדה שלנו] את המכתב שלו שבו מפרש את כל ענייני המכות של המצרים בצורה נוראה ונפלאה עד מאד, בדרך של ר״ת וס״ת וגימטריות כו׳, בחכמה עצומה ועמוקה, וכן ספריו הנפלאים - ספר הקרניים, וספר דן ידין וכו׳.

והנה, רבים לא יודעים, שבצעירותו הוא היה שובב, ולא היה עוסק בלימוד תורה כלל. כשגדל והגיע לפרק שידוכין, הגיע איזה עשיר גדול, והציע לאביו של ר׳ שמשון שיתן את בתו לבנו, אבל אביו סירב, כי התבייש מחמת שהכיר וידע מיהו בנו, שלא לומד כלל וכו׳, אבל אותו עשיר התעקש מאד, והכפיל ושילש סכום הנדוניה בכל פעם שסירב אביו של ר׳ שמשון, עד שאמר לו אביו: **״הרי בני הוא עם הארץ, ואיך אתה רוצה אותו לחתן? מדוע? אני מתבייש בכך״...** בכל זאת העשיר התעקש, ואמר שהוא מוצא חן בעיניו, ונתרצו לשידוך.

בשבת חתן [היינו ׳שבת עליה לתורה׳], **עלה ר׳ שמשון לדרוש הדרשה** [כפי שהיה נהוג, וכמובא בדברי רבינו הטעם שמפסיקין החתן וכו׳ (שיחות הר״ן, סימן פו)], **והחל לומר** דרוש ארוך ועמוק מלא בהשגות וגילויים הן בנגלה והן בנסתר וכו׳, ונשתומם אביו עד למאד: **״זהו בני?! איך הגיע לכל זה?!״...**

אחר בירור העניין, כה סיפר ר׳ שמשון: בילדותי, הלכתי פעם ביער, והגיעה רוח חזקה והסירה כובעי מעל ראשי, ומני־אז נדבקה בי קליפת הסט״א מאד, ועל כן לא יכולתי ללמוד כלל וכלל.

טרם שנאמר המשך סיפורו, נזכיר פה העניין החשוב והנחוץ של חבישת כיפה באופן תדיר, וילדים צריכים לדעת את זה, כי פעמים רבות הכיפה נופת באמצע ריצה ומשחק, כגון במחשק כדור-סל וכדו׳, והילד ממשיך לרוץ ואומר שאח״כ ירים את זה... אבל אנחנו רואים פה בסיפור שזה לא דבר פשוט, וצריכים להקפיד שהראש יהיה מכוסה בכיפה! ואפילו בשעת שינה, אכן אם נופל באמצע הלילה - לא יכולים לשלוט על זה, אבל לכה״פ הולכים לישון כשהכיפה

על הראש, ולא מסירין אותה קודם השינה! [וישנן כיפות מיוחדת לשינה, שלא נופלות כלל, וצריכים להקפיד בזה מאד].

המשיך ר' שמשון בסיפורו: "עד שיום אחד, היכני אבי במקל על הראש"; אמנם רבינו לימד אותנו שלא מכים ילדים ח"ו, אבל היה אז כזה ענין שהוא היכה את בנו, "וברחתי אל היער, לאותו המקום ששם עף מראשי כובעי, ושם התגלה לי אליהו הנביא, ולמד עימי, וע"י המכות נשבר כח הסט"א שנדבק בי, ונפתחו מעיינות החכמה אצלי, עד שזכיתי למה שזכיתי"... וכל זה היה בהצנע גדול מאד, ועל כן אפילו אביו לא הכיר זאת, והוא מאד מצא חן בעיני העשיר הנ"ל, וע"כ לקחו לחתן לבתו.

מה למדים מהסיפור הזה? שאסור אף פעם להתייאש, ואפילו שהתגבר עליו הס"מ - סוף כל סוף זכה להגיע לדברים גדולים מאד, ואל כל זה מזכים אותנו הצדיקים.

הקב"ה יעזור לנו, שנזכה שימים אלו יתהפכו לימי ששון ושמחה, ובמהרה יבוא משיח צדקנו ויוציאנו מן הגלות, ונזכה לגילוי שכינה בגאולה השלימה, אמן ואמן.

***

בוקר שבת קדש

בבוקר שבת קודש פרשת דברים – שבת חזון תשפ"ג, דיבר מו"ר שליט"א
דיבורים נוראים ונפלאים בסיפו"מ של רבינו, מעשה ב' – ממלך וקיסר

לשון רבינו ז"ל בסיפורי מעשיות:

. . . וְכֵיוָן שֶׁרָאוּ (אַנְשֵׁי הַסְּפִינָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַנַּ"ל) שֶׁנָּפַל, נַעֲשָׂה שָׁם רַעַשׁ גָּדוֹל, כִּי אֵיךְ יוּכְלוּ לַחֲזֹר לְבֵיתָם, כִּי הַמֶּלֶךְ יָמוּת מֵחֲמַת צַעַר. וְאָמְרוּ לְהִתְקָרֵב אֶל הַסְּפִינָה שֶׁרוֹאִין (הַיְנוּ לִסְפִינָה זוֹ הַנַּ"ל שֶׁל הַבַּת קֵיסָר) אוּלַי יֵשׁ שָׁם אֵיזֶה דָּקְטוֹרוֹ) שֶׁיּוּכַל לִתֵּן לָהֶם עֵצָה. וְהִתְקָרְבוּ אֶל הַסְּפִינָה הַנַּ"ל (הַיְנוּ הַסְּפִינָה שֶׁל הַבַּת קֵיסָר עִם הַשָּׂרוֹת הַנַּ"ל) וְאָמְרוּ לָהֶם (אַנְשֵׁי הַסְּפִינָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ לְהַשָּׂרוֹת עִם הַבַּת קֵיסָר הַנַּ"ל) שֶׁלֹּא יִתְיָרְאוּ כְּלָל, כִּי לֹא יַעֲשׂוּ לָהֶם כְּלָל. שָׁאֲלוּ אוֹתָם: אוּלַי יֵשׁ בֵּינֵיכֶם דּוֹקְטוֹר שֶׁיִּתֵּן לָנוּ עֵצָה. וְסִפְּרוּ לָהֶם כָּל הַמַּעֲשֶׂה, וְשֶׁבֶּן הַמֶּלֶךְ נָפַל לְתוֹךְ הַיָּם, וְאָמְרָה הַבַּת קֵיסָר, שֶׁיּוֹצִיאוּ אוֹתוֹ מִן הַיָּם. וְהָלְכוּ וּמָצְאוּ אוֹתוֹ וְהוֹצִיאוּ אוֹתוֹ. וְלָקְחָה הַדּוֹפֶק בְּיָדָהּ, וְאָמְרָה שֶׁנִּשְׁרַף מֹחוֹ. וְקָרְעוּ הַמֹּחַ וּמָצְאוּ שֶׁכִּדְבָרֶיהָ כֵּן הוּא, וְנִבְהֲלוּ מְאֹד. וּבִקְּשׁוּ מִמֶּנָּה שֶׁתֵּלֵךְ עִמָּהֶם לְבֵיתָם, וְתִהְיֶה דּוֹקְטוֹר אֵצֶל הַמֶּלֶךְ, וְתִהְיֶה חֲשׁוּבָה וּגְדוֹלָה מְאֹד, וְלֹא רָצְתָה. וְאָמְרָה כִּי אֵינֶנָּהּ דּוֹקְטוֹר, רַק שֶׁיּוֹדַעַת סְתָם דְּבָרִים הַלָּלוּ.

וְלֹא רָצוּ (אַנְשֵׁי הַסְּפִינָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ) לַחֲזֹר לְבֵיתָם, וְהָלְכוּ שְׁתֵּי הַסְּפִינוֹת בְּיַחַד. וְהוּטַב בְּעֵינֵי הַשָּׂרֵי מְלוּכָה מְאֹד, שֶׁהַמַּלְכָּה שֶׁלָּהֶם תִּשָּׂא אֶת הַדּוֹקְטוֹר, מֵחֲמַת גֹּדֶל חָכְמָתוֹ שֶׁרָאוּ בּוֹ. (כִּי הַשָּׂרֵי מְלוּכָה שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ הַנַּ"ל, שֶׁנָּפַל וָמֵת, סָבְרוּ שֶׁהַבַּת קֵיסָר עִם הַשָּׂרוֹת הַנַּ"ל הֵם זְכָרִים, כִּי הָיוּ מְלֻבָּשִׁים בְּמַלְבּוּשֵׁי זְכָרִים כַּנַּ"ל. עַל כֵּן רָצוּ שֶׁהַמַּלְכָּה שֶׁלָּהֶם, שֶׁהִיא אִשָּׁת בֶּן הַמֶּלֶךְ שֶׁמֵּת, תִּשָּׂא אֶת הַדּוֹקְטוֹר, שֶׁהִיא בֶּאֱמֶת הַבַּת קֵיסָר, שֶׁהָיוּ סְבוּרִים שֶׁהִיא דּוֹקְטוֹר, מֵחֲמַת שֶׁיָּדְעָה בְּחָכְמָתָהּ שֶׁנִּשְׁרַף הַמֹּחַ שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ שֶׁנָּפַל, כַּנַּ"ל) וְשֶׁיִּהְיֶה הוּא מֶלֶךְ שֶׁלָּהֶם, וְאֶת הַמֶּלֶךְ שֶׁלָּהֶם (הַיְנוּ הַמֶּלֶךְ הַזָּקֵן הַנַּ"ל) יַהַרְגוּ, (כָּל זֶה הָיוּ רוֹצִים מְאֹד הַשָּׂרֵי מְלוּכָה הַנַּ"ל).

פתח ואמר מו"ר שליט"א: אנחנו אוחזים בסיפור של המלך וקיסר, ורביז"ל מספר איך שבת הקיסר הפילה את בן המלך אל הים, כי ראתה שנשרף מוחו לגמרי, כי היה שרוי בתכלית הגאוה והניאוף, ועל כן הפילתו אל ים החכמה, ע"י אור החמה - שהוא אור הצדיק, כי היא היתה חזקה בלימודי הצדיקים, והאירה את הלימודים האלו גם לאחרים.

שזה ענין של הפצה, שאדם הזוכה לדעת מהאור של רבינו, זוכה לדעת מלימודים כאלו קדושים, ילך ויזכה גם את אחרים באור הנפלא הזה, הן בהפצה ממש, והן בדיבורים קדושים, לחזק מישהו, לדבר על ליבו דברי הצדיק, לא לשם גאוה והתפארות ח״ו, אלא רק למטה אחת: לפרסם ולגלות את האור גם לאחרים; את זה למדים מהבת קיסר.

ומספר רבינו: **וְכֵיוָן שֶׁרָאוּ (אַנְשֵׁי הַסְּפִינָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַנַּ״ל) שֶׁנָּפַל בן המלך, נַעֲשָׂה שָׁם רַעַשׁ גָּדוֹל, כִּי אֵיךְ יוּכְלוּ לַחֲזֹר לְבֵיתָם, כִּי הַמֶּלֶךְ יָמוּת מֵחֲמַת צַעַר** - כי ישמע מה שקרה לבנו, וימות מרוב הצער, שזה ענין כשזוכים להכניע את הרע והטומאה, אזי כל הקליפות בורחים ומתבטלים לגמרי, **וְאָמְרוּ לְהִתְקָרֵב אֶל הַסְּפִינָה שֶׁרוֹאִין (הַיְנוּ לִסְפִינָה זוֹ הַנַּ״ל שֶׁל הַבַּת קֵיסָר) אוּלַי יֵשׁ שָׁם אֵיזֶה דָּאקְטֶיר שֶׁיּוּכַל לִתֵּן לָהֶם עֵצָה** - כי הנה בן המלך עדיין בים, ולא יודעים מה נעשה עמו, האם הוא חי או שמא כבר מת, ועל כן אמרו לילך את הספינה של בת הקיסר, אולי שם יש איזה רופא שיוכל לתת להם עצה.

וענין של 'רופא' מרמז על הצדיק, כי הצדיקים הם מרפאים את נשמות ישראל, וכמו שמובא בדברי הרמב״ם (הלכות דעות) שהצדיקים הם רופאי הנפשות, ולהם יש עצות נפלאות לאדם, וע״י שיזכה לשאול בעצתם - יקבל מזור לנפשו, בבחינת (משלי יא, יד) ״וּתְשׁוּעָה בְּרֹב יוֹעֵץ״, וכדאיתא בדברי רביז״ל (ליקו״מ ח״א סי׳ קמג), שהזוכה לקבל עצה מצדיק, מתקיים בו ״וּתְשׁוּעָה בְּרֹב יוֹעֵץ״, ומגלה רבינו שאפילו אם אח״כ לא עלתה לו יפה מעצתו של הצדיק, אעפ״כ הוא קיבל את השכל לדעת שהכל רק מהשם יתברך; ע״ש. כי הצדיק נותן עצה עפ״י מה שמסובבים מן השמים אל הצדיק, ואשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק ולשאול כל ספקותיו, ולזכות לקבל עצות נפלאות על כל צעד ושעל.

אך הנה, אם אדם כבר התקרב ושאל - עליו לציית, וכמשל האמור לרופא, דהנה אדם כבר בא אל הרופא, התנה לפניו את מכאוביו, הכין לו הרופא מרשם, מה עליו לעשות? ייגש לבית מרקחת, יתנו לו תרופותיו המתאימות, יקח אותן, ויזכה

לרפואה; אותו דבר אצל אדם שזכה כבר לבוא אל הצדיק, לקבל עצתו נאמנה, אל לא להיות חכמולוג ולהיות 'מבין' יותר מהצדיק, ולהתחיל לומר סברות מעצמו וכו', אלא יציית לדברי הצדיק בתמימות ופשיטות גמור, כל אשר יאמר כהוא זה, ואז יזכה לרפואה אמיתית.

וזה נוגע גם לעניין מוסדות החינוך של הקהילה הקדושה, שהנה אדם נעשה 'מבין' ו'חכם', והוא טוען שלא מתאים לילדיו המוסדות, והולך למקומות אחרים... הרי חכמינו הקדושים אומרים (ברכות מט:) שאסור לאדם לפרוש מן הציבור, ואכן כל תקוותנו שיהיו המוסדות מושלמים בתכלית כמו שצריך, אבל זה עדיין בבניה, וכל דבר שהוא בבניה - ישנם קשיים שונים [כמו אתר בניה, שאסור לשחק שם וכו' כי זה מקום שהולך ונבנה], ועליך להיות חלק מהמערכת הקדושה של הבנייה, ולא לפרוש מן הציבור בטענה שזה לא מתאים לך וכו', הרי זה מורה על הישות והגאות שיש באדם.

וכמו שקראנו בפרשת שבוע שעבר (במדבר לג, כג): "וַיִּסְעוּ מִקְּהֵלָתָה וַיַּחֲנוּ בְּהַר שָׁפֶר" - אדם שנוסע מהקהילה, מחפש מקומות אחרים, שונים ומשונים, אזי "וַיַּחֲנוּ בְּהַר שָׁפֶר", שזה ענין של גאות וישות, שהוא "בְּהַר שָׁפֶר" - מרגיש עצמו גבוה וכו', ומה נעשה עי"ז? "וַיִּסְעוּ מֵהַר שָׁפֶר וַיַּחֲנוּ בַּחֲרָדָה" - סוף כל סוף הוא מגיע לחרדות שונות, כל זה נובע מחמת ישותו, שזה מה שגרם לו לפרוש מן הציבור, ולהיות 'מבין' יותר מהצדיק, רחמנא ליצלן.

אך פה בסיפור, אנשי בן המלך החליטו להתקרב לספינה של בת הקיסר כדי למצוא שם רופא שיתן להם עצה, ובאמת מספר רבינו: **וְהִתְקָרְבוּ אֶל הַסְּפִינָה הַנַּ"ל (הַיְנוּ הַסְּפִינָה שֶׁל הַבַּת קֵיסָר עִם הַשָּׂרוֹת הַנַּ"ל), וְאָמְרוּ לָהֶם (אַנְשֵׁי הַסְּפִינָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ לְהַשָּׂרוֹת עִם הַבַּת קֵיסָר הַנַּ"ל) שֶׁלֹּא יִתְיָרְאוּ כְּלָל, כִּי לֹא יַעֲשׂוּ לָהֶם כְּלָל** - כי באמת, אדם צריך תמיד לשמור שלא יטיל אימה יתירה על הסובבים אותו, ובפרט בתוך ביתו, שיהיה רגיל במידות טובות, ולהישמר מכל מיני הטלת אימה יתירה, להראות שהוא גיבור, עם שרירים וכו', ומטיל פחד ואימה על

סובביו, שבאמת אין זו שום התפארות כלל, אלא ביזיון אחד גדול, הן כשאדם מטיל אימה מצד גבורת הגוף, והן מצד דיבורו, שאין לו רסן בפיו, ומדבר ככל העולה על רוחו, ומטיל אימה יתירה על סובביו, צריכים להישמר ולהיזהר מזה מאד; וזהו שאמרו אנשי הספינה של המלך לְהַשָּׁרוֹת, שלא יתראו מהם, כי לא יעשו להן איזה היזק.

שָׁאֲלוּ אוֹתָם אנשי הספינה של המלך: **אוּלַי יֵשׁ בֵּינֵיכֶם דּוֹקְטוֹר שֶׁיִּתֵּן לָנוּ עֵצָה? וְסִפְּרוּ לָהֶם כָּל הַמַּעֲשֶׂה, וְשֶׁבֶּן הַמֶּלֶךְ נָפַל לְתוֹךְ הַיָּם**, ועתה נפשם בשאלתם מה עושים עם בן המלך, ומה מצבו, וכן מה יעשו הלאה, **וְאָמְרָה הַבַּת קֵיסָר, שֶׁיּוֹצִיאוּ אוֹתוֹ מִן הַיָּם. וְהָלְכוּ וּמָצְאוּ אוֹתוֹ וְהוֹצִיאוּ אוֹתוֹ. וְלָקְחָה הַדּוֹפֶק בְּיָדָהּ, וְאָמְרָה שֶׁנִּשְׁרַף מֹחוֹ** - כי הוא היה מלא בגאות וישות, וכל זה מרוב שהיה שרוי בעוונות וחטאים רח״ל, וזה אשר גרם לו שנשרף מוחו.

והוא לימוד לאדם, שייזהר ויישמר מאד מאד לבל יישרף מוחו ח״ו מרוב זבל וזוהמה של הסטרא אחרא, כי כשאדם שרוי בתוך מכשירים טמאים, וצופה בכל הזבל והלכלוך, הוא שורף את מוחו, פשוטו כמשמעו! וכן אדם שהוא מכור לשתיה או סמים רח״ל, בזה הוא שורף את תאי המוח שלו, ה׳ ישמור! אמנם כלפי חוץ הוא נראה יפה, יש לו חליפה ועניבה וכו׳, אבל המוח שלו שרוף לגמרי!

ומהי עצתו? שיבוא אל הצדיק, והצדיק יזהיר אותו מפני זה, ואם כבר החל להישרף מוחו - הצדיק יגלה לו איך ישמור מעתה מכל הרע והטומאה הזאת, איך יאמר ״**זהו! עד כאן! אני מפסיק עם כל השטויות!**״ וכשיהיה חזק בזה באמת, לא רק שמעתה ישמור על שאר חלקי המוח שיישארו תקינים על נכון, אלא גם יתחיל לרפאות לאט לאט את אלו החלקים שהספיקו להישרף, להחזיר אותם למוטב, שיהיו איתנים וחזקים כבתחילה; בכח הצדיק האמת, יכולים לזכות לרפואה אמיתית, והעיקר - לציית לדבריהם, בתמימות ופשיטות גמורה.

[לעניין ימי בין המצרים שבהם אנו אוחזים, הוסיף מו״ר שליט״א ואמר

שזה כל בנין ביהמ"ק - בנין המוח, וכמאמרם ז"ל (ברכות לג.): "כל מי שיש בו דעה, כאילו נבנה ביהמ"ק בימיו"; נמצא אפוא, שבנין הדעת, שזה המוחין, משכן הנשמה, זה זה בנין ביהמ"ק, וכן להיפך - חורבן ביהמ"ק היינו חורבן המוחין, כשאדם לא זוכה לשמור על מוחו בקדושה, ומכניס כל מיני זבל וזוהמה למוחו עד שנשרף לגמרי רח"ל, וכנ"ל, אך בכח הצדיק הוא יכול להשיב לעצמו רפואה שלימה ואמיתית, רק יציית וישמע לקול הצדיקים].

מספר רבינו: **וְקָרְעוּ הַמֹּחַ וּמָצְאוּ שֶׁכְּדְבָרֶיהָ כֵּן הוּא, וְנִבְהֲלוּ מְאֹד** - כי השתוממו עד מאד איך ידעה מיד שנשרף מוחו, ואיך שראו בעיניהם שכך הוא באמת, ודבר זה גרם להם בהלה גדולה.

והעניין שבדקה דיקא את הדופק, כי זה רומז למידת השמחה, וכדאיתא בדברי רביז"ל (ליקו"מ ח"ב סי' כד): **"כי יש עשרה מיני נגינה שהם בחינת שמחה, כמו שכתוב** (תהלים צ"ב): **"עלי עשור וכו' כי שמחתני ה' בפעלך" וכו'. ואלו יו"ד מיני נגינה באין בתוך עשרה מיני דפקין, והם מחיין אותן** (עין תיקון סט דף קה). **ועל כן כשיש קלקול ופגם בהשמחה, שהיא בחינת יו"ד מיני נגינה, על ידי זה באין חולאת מן היו"ד מיני דפקין, שנתקלקלין על ידי קלקול היוד מיני נגינה, שהם השמחה כנ"ל. כי כל מיני חולאת כלולים ביו"ד מיני דפקין, וכן כל מיני נגונים כלולים ביו"ד מיני נגינה. וכפי קלקול השמחה והנגון, כן בא חולאת כנ"ל. וגם חכמי הרופאים האריכו בזה, שכל החולאת - על ידי מרה שחרה ועצבות, והשמחה הוא רפואה גדולה"**; נמצא א"כ, שככל שאדם זוכה לחזק את עצמו בשמחה - כן ממשיך רפואה לתחלואיו, ואע"פ שנשרף מוחו, והוא מרגיש נפול מאד מאד, אעפ"כ אם זוכה לחזק עצמו במידת השמחה - הוא "בדרך"! הוא נמצא על הדרך להגיע לרפואה! וככל שהוא שמח יותר, כן מרפא עוד מעט ממוחו, משיב לעצמו עוד דופק ועוד דופק, עדי זוכה לכל היו"ד מיני דפקין, שהם כנגד עשרה מיני נגינה, וזוכה להיות הכי מאושר ושמח, אשרי לו!

ממשיך רבינו לספר, שאחר שראו בני הספינה של המלך איך שבת הקיסר ידעה מהי חלאת בן המלך, וראו זאת

בחוש, על כן: **וּבִקְּשׁוּ מִמֶּנָּה שֶׁתֵּלֵךְ עִמָּהֶם לְבֵיתָם, וְתִהְיֶה דּוֹקְטוֹר אֱצֶל הַמֶּלֶךְ, וְתִהְיֶה חֲשׁוּבָה וּגְדוֹלָה מְאֹד** - כי אמרו שבוודאי היא מתאימה להיות הרופא של המלך [היא היתה לבושה בבגדי זכרים], ויהיה לה גדולה וכבוד וכו', אבל היא לא חפצה בזה, וכמו שממשיך רבינו לספר: **וְלֹא רָצְתָה** - כי ידעה היטב, שאם בן המלך היה כזאת חתיכה של טומאה, אז בוודאי האבא שלו המלך ג"כ חתיכה של טומאה, כי הרי הוא המנהיג אותם, ואומר רבינו בספר המידות (עי' אות אמת, חלק שני, סעיף ג) שלפי האדם אפשר לראות מי מנהיג אותו, אצל מי הוא תלמיד, ועל כן כשראתה בת הקיסר מי בן המלך, הבינה שאסור להיות עסק גם עם אביו, וכדאי להתרחק מכל זה...

והמשיכה **וְאָמְרָה לָהֶם כִּי אֵינֶנָּה דּוֹקְטוֹר, רַק שֶׁיּוֹדַעַת סְתָם דְּבָרִים הַלָּלוּ** - כי כן דרך הצדיקים, שאינם מחפשים גדולה וכבוד, אלא רק רוצים לשבת בפינה ולעסוק בעבודתם, עבודת הקודש; מספיק יש האנשים שבאים אליהם, שואלים בעצתם - שבוודאי מן השמים זאת, ומספיק יש להם העבודה שלהם, ולא מחפשים כל מיני שררה וכבוד, ואומרים שהם אינם יודעים וכו', ורק "**יודעת סתם דברים הללו**" - כלשון בת הקיסר פה, כי בורחים מכל זה, ולא מחפשים את זה כלל.

ממשיך רבינו ומספר: **וְלֹא רָצוּ (אַנְשֵׁי הַסְּפִינָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ) לַחֲזֹר לְבֵיתָם, וְהָלְכוּ שְׁתֵּי הַסְּפִינוֹת בְּיַחַד** - כי גם הם לא רצו לשוב חזרה ללא בת הקיסר, והיא לא הסכימה לבוא עמהם, על כן שתי הספינות הלכו יחדיו. **וְהוּטַב בְּעֵינֵי הַשָּׂרֵי מְלוּכָה מְאֹד, שֶׁהַמַּלְכָּה שֶׁלָּהֶם תִּשָּׂא אֶת הַדּוֹקְטוֹר, מֵחֲמַת גֹּדֶל חָכְמָתוֹ שֶׁרָאוּ בּוֹ (כִּי הַשָּׂרֵי מְלוּכָה שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ הַנַּ"ל, שֶׁנָּפַל וָמֵת, סָבְרוּ שֶׁהַבַּת קֵיסָר עִם הַשָּׂרוֹת הַנַּ"ל הֵם זְכָרִים, כִּי הָיוּ מְלֻבָּשִׁים בְּמַלְבּוּשֵׁי זְכָרִים כַּנַּ"ל), עַל כֵּן רָצוּ שֶׁהַמַּלְכָּה שֶׁלָּהֶם, שֶׁהִיא אֵשֶׁת בֶּן הַמֶּלֶךְ שֶׁמֵּת, תִּשָּׂא אֶת הַדּוֹקְטוֹר, שֶׁהִיא בֶּאֱמֶת הַבַּת קֵיסָר, שֶׁהָיוּ סְבוּרִים שֶׁהִיא דּוֹקְטוֹר, מֵחֲמַת שֶׁיְּדִעָה בְּחָכְמָתָהּ שֶׁנִּשְׁרַף הַמֹּחַ שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ שֶׁנָּפַל, כַּנַּ"ל) וְשֶׁיִּהְיֶה הוּא מֶלֶךְ שֶׁלָּהֶם, וְאֶת הַמֶּלֶךְ שֶׁלָּהֶם (הֵינוּ הַמֶּלֶךְ הַזָּקֵן הַנַּ"ל) יַהַרְגוּ, (כָּל זֶה הָיוּ רוֹצִים מְאֹד הַשָּׂרֵי מְלוּכָה**

הַנַּ"ל) - שכל זה הוא ענין של שידוכים, שהם דברים הנעלמים מעיני כל חי, שהנה בן המלך שנפל לים, והנה הם ראו אותה, והציעו שתבוא להיות הרופא של המלך, ואחר שראו שלא רוצה, הציעו שתישא את המלכה של אותו בן המלך, ורואים מכל זה איך כל העניין של שידוכים זה נעלם ונסתר מעין האדם לגמרי, ואשרי הזוכה להשליך שכלו ולציית להצדיק, ולא פוסל שידוכים וכו', כי מה אנו מבינים בעניינים אלו בכלל, הכל מושגח בהשגחה פרטי פרטית, והצדיקים עוסקים בדבר זה מאד, לבנות בתי ישראל, שזה בניין ביהמ"ק, כל בית בישראל שנבנה עפ"י דרך הצדיקים, וזוכה לחיות ביחד בשלום ואהבה, ומוסרים על זה נפש ממש, שלא להיות במחלוקת ומריבות, רק לרדוף אחר השלום, הרי זה בנין ביהמ"ק!

מובא בדברי חכמינו הקדושים, שמותר לארס אשה בימים אלו - 'תשעת הימים', ואפילו בתשעה באב בעצמו - מותר, מדוע? **"שמא יקדמנו אחר"**, ובפשטות - שמא יבוא אחד ויתפוס את השידוך.

ולכאורה טעון הסבר, אם יאסרו את האירוסין - יהא אסור על כולם, וממילא אין את החשש של "יקדמנו אחר", א"כ מהו "שמא יקדמנו אחר"?

אך יש לומר, שהעניין של "אחר" סובב והולך על הסטרא אחרא, שחוששים מאד שמא הוא יבוא לאדם עם כל מיני בלבולים שונים - "מה לך להסכים על השידוך, תיקח משהו אחר, יותר יופי, יותר כסף, ומדוע דוקא זה" וכו', ו"שמא יקדמנו" אותו "אחר" טמא, אמרו חכמים: תתארס אפילו בתשעה באב! תגמור את השידוך לטובה, שמא יבואו הספיקות של הסט"א.

והלשון של הגמרא "שמא יקדמנו אחר **'ברחמים'**", ובפשטות היינו בתפילה, אבל על דרך הנ"ל היינו שהסטרא אחרא מגיע אליך **"ברחמים"** - 'למה עכשיו?... יש לך זמן... לא כ"כ למהר'... הוא מתחיל לרחם עליך ב'רחמנותו'... ועל כן הדין הוא שאפילו בתשעה באב מותר לעשות אירוסין, כדי להינצל מכל הסתות הסט"א, ולזכות להיכנס לקדושת ישראל, ולבנות עוד בית

נאמן בישראל שהוא בעצם בנין ביהמ"ק ממש, כי הוא מקום להשראת השכינה ע"י שלום ואהבה אמיתיים; זה עסק הצדיקים הקדושים!

הקב"ה יעזור לנו, שימים אלו יתהפכו במהרה לימי ששון ושמחה, ונזכה במהרה שיבוא משיח צדקנו ויוציא אותנו מן הגלות, ונזכה לגילוי שכינה, במהרה בימינו, אמן!

***

הגיליון יוצא לאור לעילוי נשמת

פאינה פרידא בת יעקב ע"ה
אמיל בן אברהם ז"ל

יהי רצון שיזכו לעלוי נשמה אמיתי בזכות פעולותיהם הקדושות של צאצאיהם שהותירו אחריהם ברכה, ובגן עדן תהא מנוחתם, אמן ואמן!

***

ימים אחרונים לסגירת הספר לדפוס! אל תחמיץ הזדמנות לקחת חלק בספרו המהודר של הצדיק - "דרכי איש"!

דוא"ל: s0584563404@gmail.com

2,200 ספרי "סיפורי מעשיות" עם פירוש "בתוך הנחל"
הודפסו והופצו בין שכבות העם!

בימים אלה עובדים על הכנת החלק הבא:

הפירוש הנפלא על מעשיות ג' עד ח'.

ביכולתך לקחת חלק בהדפסה הקדושה

שתעורר עוד רבים מן השינה,

וכמו שאמר רבינו הקדוש: "הסיפורי מעשיות שלי, מעוררין מן השינה",

קל־וחומר עם פירושו הבהיר של הצדיק,

שכולו מלא לימודים חיים לעובדא ולמעשה!

****

לפרטים: 058-456-3404

דוא"ל: s0584563404@gmail.com